

DE VERZWAKTE NIEUWE JAPANESE REGERING MOET UITDAGINGEN BINNEN DE INTERNATIONALE ORDE HET HOOFD ZIEN TE BIEDEN

- De verzwakte Premier Ishiba leidt nu een minderheidsregering
- Er heersen grote zorgen over de terugkeer van Trump, en Premier
- Ishiba staat onder grote druk om nu de relatie met de VS te stabiliseren
- Japan zal echter een stabiele partner blijven als centrale verdediger van de internationale orde

Update China/Japan/Taiwan | Ook in Japan reageert men geschokt op de verkiezingsoverwinning van Trump in de VS. De Japanse media, van links tot rechts, uiten hun zorgen over wat dit betekent voor de stabiliteit van de internationale orde, en voor Japan's banden met de VS. Dit gebeurt ook nog eens op een moment van relatieve binnenlandse instabiliteit.

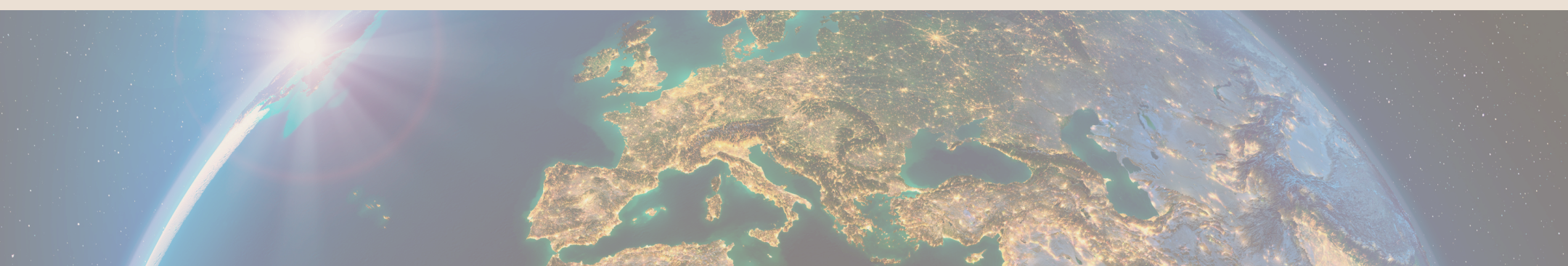
Na de Japanse parlementsverkiezingen op 27 oktober heeft de Liberaal-Democratische Partij (LDP), ondanks grote verliezen, toch op 11 november een minderheidsregering gevormd samen met coalitiepartner Komeito. Dit betekent dat de kort geleden aangetreden Premier Ishiba Shigeru kan aanblijven, al is hij ernstig verzwakt. Zo'n minderheidsregering is ongebruikelijk in de Japanse politiek, en dit betekent het einde van een relatief stabiele periode (van meer dan 10 jaar) met LDP/Komeito meerderheden in parlement. Wegens grote onderlinge verschillen is de oppositie niet in staat zelf een regering te vormen. Zoals verwacht is de regering een gedoogconstructie aangegaan met oppositiepartij Democratic Party for the People (DPFP), met concessies wat betreft speerpunten uit het DPFP verkiezingsprogramma (zoals het verlagen van benzinebelasting) in ruil voor steun voor de regeringsbegroting.

Hoewel Premier Ishiba danig is verzwakt, wordt verwacht dat hij aan zal kunnen blijven tot de verkiezingen voor het Hogerhuis in juli, wat zijn volgende grote test zal zijn. Zijn rivaal Takaichi Sanae, de leider van de voormalige LDP factie gelieerd aan de overleden Premier Abe Shinzo, heeft ook haar voorlopige steun voor Ishiba uitgesproken. Een opsteker voor Ishiba is dan ook dat deze groep nationalistische politici het erg slecht hebben gedaan bij de verkiezingen, waarin de leden van de voormalige Abe factie maar 20 van de 59 zetels overhielden.

De terugkeer van Trump in het Witte Huis is uiteraard ook in Japan het gesprek van de dag. De Japanse media zijn vrijwel unaniem in hun zorgen voor wat dit betekent voor de internationale stabiliteit. Net als in Europa vreest men de "Trump tariffs" en een mogelijke handelsoorlog. Maar wat domineert in alle media (ook de rechtse kranten die eerst vrij Trump-gezind waren) is de angst voor een Amerikaanse ondermijning van de op regels en verdragen gebaseerde internationale orde, die wordt gezien als essentieel voor Japan's economische veiligheid. Als dit gebeurt is de vrees dat dit China, Noord-Korea en Rusland in de kaart kan spelen en grote instabiliteit in de regio kan veroorzaken, met mogelijke conflicten tussen China en Taiwan, en tussen Noord-Korea en Zuid-Korea. Premier Ishiba staat dan ook onder grote druk om snel een soepele relatie met Trump aan te gaan, net zoals de toenmalige Premier Abe deed tijdens Trump's eerste termijn als president. Om deze reden overweegt Ishiba om al deze maand naar de VS te reizen voor een ontmoeting met Trump.

Casper Wits

Geopolitiek analist China/Japan/Taiwan

Toch heeft Japan zich behoorlijk goed voorbereid op de terugkeer van Trump (anders dan Nederland, zoals NRC heeft laten zien). Zo gebruikte de toenmalige Premier Fumio Kishida zijn speech aan het Amerikaanse Congress afgelopen april om vooral de Republikeinen te wijzen op het gevaar van isolationisme, en op het belang van het verdedigen van de internationale orde. Maar het belangrijkste is dat Japan al maandenlang bezig is geweest zijn diplomaten in te zetten om de Republikeinen, en dan vooral de mensen rondom Trump, te overtuigen van het nut van internationale samenwerking.

Premier Ishiba zal de lijn van zijn voorganger Kishida vooral willen voorzetten, en Japan willen blijven positioneren als centrale verdediger van de internationale orde. Dit wordt ook duidelijk als we kijken naar Ishiba's kabinet. Zo heeft de nieuwe Minister van Defensie Nakatani Gen een duidelijk profiel wat betreft zijn steun aan Taiwan, een land dat hij afgelopen augustus bezocht samen met Ishiba zelf (voordat deze Premier was), voor een ontmoeting met de Taiwanese president William Lai. De Minister van Buitenlandse Zaken Iwaya Takeshi staat juist weer bekend om zijn inzet voor betere relaties met Zuid-Korea, relaties die altijd zeer gevoelig liggen maar cruciaal zijn voor vrede in de regio. Ondanks het feit dat Ishiba na de desastreuze verkiezingen danig verzwakt is, is de consensus in Japan wat betreft de internationale uitdagingen zodanig dat het land internationaal voor ons gewoon een stabiele partner zal blijven. Zo zal Japan bijvoorbeeld doorgaan met zijn grootschalige hulp aan Oekraïne en met het versterken van de banden met Taiwan.

Casper Wits

Geopolitiek analist China/Japan/Taiwan

